

**Благоевград 2700,
пд. "Васил Левски" № 1**

**тел.: 073/88 98 40
факс: 073/83 03 96
e-mail: court@pirin.com**

МЕДИЙНА СТРАТЕГИЯ –ПРАВИЛА ЗА РАБОТА С МЕДИИТЕ В ОКРЪЖЕН СЪД БЛАГОЕВГРАД

Приемането на Единна информационно медийна стратегия има за цел да повиши правната култура на гражданите, да подобри общественото разбиране за спецификата на работа в съдилищата, като институции работещи за точното и еднакво прилагане на законите спрямо всички, да облекчи достъпа до информация от съда съобразно законовите разпоредби и в съзвучие със съвременните тенденции за прозрачност на правораздавателния процес, да очертае основните методи и средства за работа с медиите, за пълното и обективно отразяване на дейността на съда.

Настоящият документ е изготвен с ясното съзнание, че ефективността на правосъдната система е зависима от доверието и съпричастността на гражданите към правораздавателните институции. Работещите в системата разбират необходимостта от "отваряне" на институциите и целенасочена работа за подобряване имиджа на съда. Съдилищата участват в партньорство с неправителствени организации при реализацията на разнообразни проекти и програми, имащи за цел повишаване институционалния им капацитет. Съдебните служители работят професионално и постоянно полагат усилия за самоусъвършенстване и развитие. Печеленето на доверие е двустранен процес и предполага взаимно разбиране, принципност в действията и надеждността на информацията. Ето защо срещата между гражданското общество и правосъдието се нуждае от

посредничеството и партньорството на свободните медии.

ОБОСНОВКА НА НЕОБХОДИМОСТТА ОТ МЕДИЙНА ПОЛИТИКА

Дебатът за реформата в съдебната система у нас несъмнено попада в списъка на онези най-значими социални въпроси, върху които през последните години често се фокусира изострен обществен интерес. Отвъд злободневните и чисто персонални казуси, които периодично възбуждат медийното любопитство, интересът на гражданското общество към хода на реформата в съдебната система е базиран на централното място, което заема правото в съвременния свят.

Като частно лице гражданинът може да се стреми към материално благополучие; отделната икономическа организация може да се стреми към постигане на по-висок ръст на печалбите; отделната медия – към привличането на по-широка аудитория и следователно, на повече рекламодатели. Но отстояването на всички тези частни интереси е възможно тогава и само тогава, когато е гарантиран общият интерес. В модерните общества регулативната система, която олицетворява в най-висока степен общия интерес е правната система. Модерното право, като съвкупност от абстрактни принципи, норми и механизми за взаимен контрол между субектите на гражданското общество задава границите, в рамките на които могат да се разгръщат усилията за индивидуален просперитет. От тук произтича изключителната роля на правосъдието – само в степента, в която в едно общество съществува гражданска убеденост, че правилата за социално взаимодействие са справедливи и се спазват без изключение, само в тази степен субектите на гражданското общество са:

мотивирани да работят за собственото си (професионално и гражданско) усъвършенстване в границите на правния модел; свободни от страха да бъдат засегнати основните им граждански и човешки

права и склонни да инвестират усилия в социални иновации и бизнес предприемачество.

В този фундаментален принцип на съществуване на модерните общества (превръщането на правото във върховен регулатор), обаче, е изначално заложено неотстранимо противоречие: противоречието между частния и общия интерес, видени от позициите на всекидневното съзнание.

Съдът е тази модерна институция, която в най-голяма степен е натоварена с отговорността да защитава общия интерес. Днес, обаче, съдебната система у нас е подложена на изпитание под напора на няколко галванизиращи се взаимно, деструктивни (външни на институцията по своя генезис) тенденции:

Първо. По принцип правосъдието черпи легитимност преди всичко от публичното утвърждаване на либералния принцип за върховенство на закона. В рамките на модерната система на разделение на властите, съдът е натоварен с очакването коректно да прилага закона, а не да го коментира. Само че периодично регистрираното от сондажите на общественото мнение трайно гражданско недоверие към законодателния орган на България неизбежно влече след себе си както 1) апатия към процеса на нормотворчество, така и 2) недоверие в качеството на продукта на този процес – нормативната база. Това, от своя страна, няма как да не се отрази и върху отношението към съда, който е поставен в положението да прилага закони, които изначално са застрашени от опасността върху тях да се проектира недоверието, което е фокусирала върху себе си институцията, която ги е приела.

Второ. Като цяло съдът се радва на висок обществен престиж тогава, когато принципът за разделение на властите се възприема от гражданите не просто като добронамерено пожелание, а като реален обществен механизъм, гарантиран от система от (публични) инструменти за баланс и независимост на държавните институции. Социологическите изследвания обаче показват, че подобен динамичен

баланс трудно може да бъде установен, ако липсва консолидиран, публично заявен обществен интерес за върховенство на закона. Незрялостта на гражданското общество у нас е препятствие пред повишаването на правната култура на населението и това намира своето отражение в регистрираните тенденции големи групи граждани да не са съвсем наясно какви точно са правомощията на различните съдилища; каква е разликата между съд, следствие и прокуратура; по какви въпроси гражданите могат да се обърнат към кмета на общината, по какви към общинския съвет и по какви към съда и др. Ниската правна култура на големи слоеве от населението позволява множество политически, икономически, медийни интерференции в работата на съдебната система, а това подкопава доверието в съда като институция, вън и независимо от професионализма на отделните съдии или служители в администрацията на съдилищата.

Трето. Доверието в съдебната система е обвързано с правоемкостта на социалната реалност. Доколкото наложилата се в медийното пространство политическа реторика утвърждава у голяма част от гражданите впечатлението, че много от законодателните промени са извършени не поради вътрешната обществена необходимост от правна регулация на социални сфери, а под (императивния) натиск на външни сили, то и наивното разбиране, че правото не засяга в особено голяма степен всекидневния живот, а е насочено към разрешаването на политически задачи, намира все по-благодатна почва за разпространение. От тук логично следва и културната резистентност на социалната реалност към правото като модерен социален регулатор.

Четвърто. Налице е и растящ обществен интерес към правата на гражданите, механизмите за тяхната защита и санкциите за правонарушителите. Медиите, като основен източник на информация непрекъснато следят работата на различните звена в съдебната система и в значителна степен влияят върху формирането на общественото мнение. По тази

причина, постоянното и коректно взаимодействие с представителите на средствата за масова информация би спомогнало за формирането на обективна обществена представа за съдилищата, като институции натоварени с отговорността да регулират обществените отношения чрез ефективно прилагане на законовите норми.

Същевременно, съвременните технологии, позволяващи много бързо разпространение на информационния поток, налагат необходимостта от адекватна ответна реакция от страна на правораздавателната система, за своевременно, точно и обективно отразяване на нейната работа.

Анализът на ситуацията на регионално ниво показва следните тенденции, които рядко влизат в обсега на общественото внимание и още веднъж подчертават необходимостта от създаването и реализирането на медийна стратегия:

- съдилищата функционират в условия на значителна натовареност (по отношение броя и сложността на разглежданите дела);
- съдии и съдебни служители работят професионално и постоянно полагат усилия за самоусъвършенстване и развитие (участия в обучителни курсове, семинари, конференции и т.н.);
- правораздавателните институции предоставят все повече възможности за по-качествено и бързо обслужване на гражданите (въвеждане на нови технологии,
- реорганизация на работното пространство, информационно обезпечаване чрез интернет страницата и специално открити за целта центрове);
- работещите в системата разбират необходимостта от "отваряне" на институциите и целенасочена работа за подобряване имиджа на съда;
- направени са стъпки за подобряване достъпа до информация и облекчаване на комуникациите с

- медиите (със заповед на председателя на съда е назначен съдия за говорител);
- съдилищата участват в партньорство с неправителствени организации при реализацията на разнообразни проекти и програми, имащи за цел повишаване институционалния им капацитет.

Наред с горепосочените положителни тенденции е необходимо да се отчетат и препятстващите процеса на комуникация фактори:

- съдии и съдебни служители работят в условията на преобладаващо негативно обществено отношение;
- налице са ограничения (наложени от закона) при оповестяване на информация за съдебни дела;
- липсват общоприети и точни критерии за съдържанието на информацията, която се разпространява в публичното пространство и за възможните ответни стъпки в случай на некоректно отразяване;
- двете страни в процеса на комуникация не познават достатъчно добре специфичните професионални изисквания, стоящи пред работещите в правораздавателните институции и журналистите;
- не е достатъчно често явление авторитетното присъствие на съдиите в публичното пространство.

Ето защо, преодоляването на голяма част от проблемите, които днес възпрепятстват нормалната работа на съдилищата, изисква една по-голяма ангажираност на професионалистите от правосъдната система в публичното пространство и по-широко отваряне на съдебните институции към медиите. Съзнанието за особената роля на правосъдието за българската социална действителност е в основата на настоящата медийна стратегия.

ЦЕЛ, ЦЕЛЕВИ ГРУПИ И ДЕЙНОСТИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА МЕДИЙНАТА ПОЛИТИКА

1. ЦЕЛ

Целта на настоящата политика е да допринесе за канализиране на усилията на професионалистите от правораздавателните институции в Благоевградски съдебен окръг, така че разнообразните им дейности да доведат до максимален резултат за утвърждаване образа на съда като стабилна, отговорна, безпристрастна, високо професионална и авторитетна институция и за повишаване на правната култура на гражданите.

2. ЦЕЛЕВИ ГРУПИ

- граждани, живеещи на територията на Благоевградски съдебен окръг;
- потребители на административни услуги – физически и юридически лица;
- ученици и младежи, проявяващи интерес към правните науки;
- педагози и общественици, влияещи върху формирането на гражданското съзнание;
- журналисти, отразяващи работата на съдилищата.

3. ЗАДАЧИ НА МЕДИЙНАТА ПОЛИТИКА

1. Да се подобри общественото разбиране за спецификата на работа в съдилищата, като институции работещи за точното и еднакво прилагане на законите спрямо всички;
2. Да се повиши правната култура на гражданите, особено на младежите;
3. Да се утвърди принципа за разделение на властите;
4. Да се облекчи достъпа до информация от съда съобразно законовите разпоредби и в съзвучие със съвременните тенденции за прозрачност на правораздавателния процес;

5. Да се очертаят основните методи и средства за работа с медиите, за пълното и обективно отразяване на дейността на съда.

ХАРАКТЕРИСТИКИ И ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ НА МЕДИЙНАТА ПОЛИТИКА

1. ХАРАКТЕРИСТИКИ НА МЕДИЙНАТА ПОЛИТИКА

- Актуалност – стратегията се основава на реални обществени и институционални потребности в дадения момент; съобразена е с очертаните в анализа тенденции и изискванията на професионалната етика и разпоредбите на закона.
- Диалогичност – документът гарантира двупосочност при обмена на информация; подчертава значението както на посланията, отправяни от съдилищата към медиите (и чрез тях към цялата общественост), така и на обратната връзка – от средствата за масова информация и гражданите към съдилищата.
- Гъвкавост – стратегията е структурирана в съзвучие с динамиката на обществените процеси; съдържа както принципни положения, регламентиращи комуникационния процес, така и потенциал за включване на нови послания при евентуални законодателни и други съществени промени, които биха могли да се отразят на взаимодействието между съдилищата и медиите.

2. ПРИНЦИПИ НА МЕДИЙНАТА ПОЛИТИКА

Основополагащото начало при осъществяване на комуникациите между съдилищата и медиите е принципа за ЗАКОНОСЪОБРАЗНОСТ.

Конституцията на Република България гарантира правото на гражданите да бъдат информирани. Ограниченията на това право са допустими само с цел запазване на други, също защитени от закона, права и интереси.

При осъществяване на комуникациите на съдилищата с медиите е необходимо да се съблюдават принципите за:

- точност и юридическа издържаност;
- достоверност и пълнота на информацията;
- отговорност и прозрачност;
- зачитане правата на страните в съдебния процес;
- защита на личната информация;
- етичност, равнопоставеност и безпристрастност към представителите на различните медии;
- уважение към професионализма на работещите в съдилищата;
- уважение към професионализма на работещите в средствата за масова информация;
- непрекъснатост на диалога с останалите звена на съдебната система, с пресслужбите на органите на местната и държавна власт.

3. КАНАЛИ ЗА КОМУНИКАЦИЯ

Прессъобщения

1. Прессъобщението е едностранно изявление за оповестяване чрез въвеждане в интернет-страницата на съда, изпращане по факс, електронна поща или телефон до редакциите на съответните медии.

2. Прессъобщенията трябва да бъдат актуални, точни и ясни и да се предоставят на достъпен за гражданите и медиите език.

3. Съобщения до медиите се изготвят по различни информационни поводи: разглеждани от съда дела, – постановени съдебни актове; административни, организационни и процедурни промени в работата на съда; кадрови промени в съда; инициативи на съда; нововъведения; работа по проекти; официални срещи и посещения; статистическа информация. Преценката за това, кои въпроси са от обществен интерес се прави от председателя на съда.

4. Прессъобщенията за дела съдържат информация за: датата и началния час на съдебното заседание; страните по делото (без да се идентифицират конкретно физическите лица); правното основание; точното изясняване на причините за отлагане на делото, - постановените съдебни актове (информация от диспозитива, в какъв срок и пред кой съд подлежи на обжалване съответният съдебен акт); журналистите могат да се запознаят с мотивите на съда при постановяване на определен съдебен акт посредством регистъра по чл. 235, ал. 5 от ГПК.

5. Съобщенията за кадрови промени включват информация за акта на ВСС, с който се назначават, преназначават или освобождават съдии; законовите разпоредби; кратка професионална биография на магистрата.

6. Предоставянето на статистически данни на журналистите е подходяща форма за популяризиране и онагледяване на резултатите от дейността на съда. Подробна информация се съдържа в отчетния доклад за съответната година, който се помества на интернет-страницата на Окръжен съд Благоевград. При проявен интерес може да бъде предоставена информация за: брой постъпили дела за съответния период; брой решени дела; среднестатистическа натовареност на отделния съдия; брой жалби за бавност.

7. Прессъобщенията за работата на съда по проекти, нововъведения, участие в семинари, конференции, официални срещи и посещения трябва да съдържат ключови думи и послания, подчертаващи значимостта на съответното събитие, с оглед подобряване работата на институцията с гражданите, професионалното израстване на магистратите и служителите, перспективи за развитие.

8. Чрез прессъобщения се правят и отговори на негативни публикации, свързани с дейността на съда, след съгласуване с председателя.

Пресконференции

1. Пресконференции се организират и провеждат със съгласието на председателя на съда, в случай на засилен обществен интерес по приключило дело, както и при наличие на информационен повод, като: годишен отчет; важни кадрови промени; участие в значими проекти; при възникването на сериозен проблем, свързан с работата на съда.

2. В пресконференциите могат да участват председателят на съда или упълномощен от него представител.

3. Пресконференциите се водят от председателя на съда или упълномощен от него представител, който определя и реда на задаване на въпросите.

4. Темата на пресконференцията се огласява предварително чрез съобщение до участниците, посочва се точното време и място на провеждане.

Интервюта

1. Участието на представител на съда в интервюта се извършва след предварително подготвени и писмено представени въпроси от журналисти, като преди публикацията интервюираният се запознава с подготвения текст, уточнява се точната форма и вид на писмения документ.

Достъп на журналисти до съдебни дела

1. Видеозаписи и фотографии в съдебната зала, по време на съдебно заседание, се правят само с разрешение на председателя на съдебния състав и със съгласието на страните-участници. Камери и фотоапарати се допускат само в началото на заседанието, след което в залата остават само желаещите журналисти, без видео и звукооператори и фоторепортери.

3. Правенето на звукозаписи и видеозаписи в съдебната зала по време на заседанието след

определеното от председателя на съдебния състав време е недопустимо.

Настоящите правила влизат в сила от деня на утвърждаването им.

Дата :

УТВЪРЖДАВАМ:

***/КАТЯ БЕЛЪОВА – ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА ОКРЪЖЕН СЪД БЛАГОЕВГРАД/***

МОЛБА ЗА ДОСТЪП НА ЖУРНАЛИСТИ

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
.....съдебен състав
при ОС Благоевград

МОЛБА

От

(трите имена и длъжност)

(медия)

Уважаеми господин/госпожо Съдия,

Моля да бъда ми бъде разрешено да направя видеозапис/фотографии в началото на съдебното заседание по дело №...../..... г. по описа на Благоевградския окръжен съд.

Прилагам: 1. Документ за самоличност;
2 . Журналистическа карта;

С уважение:

Дата:-

МНЕНИЕ НА СТРАНИТЕ УЧАСТНИЧКИ В ПРОЦЕСА :

1

2

МНЕНИЕ НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА СЪДЕБНИЯ СЪСТАВ :

СЪДИЯ :